

De opvattingen van de deelnemers aan de cursus verschoven aantoonbaar in de richting van de opvattingen van de organisatoren.

Summary. Training general practitioners Exeter-style. This paper reports on a course for general practice instructors, organized by the university of Exeter's institute of general medicine. The author discusses the teaching philosophy of the institute and various approaches taught during the course, on the basis of his personal experience. The essential feature of this type of instruction is the continuous correlation between objectives, methods and evaluation. The training course is based on instructive discussions between the instructor and the trainee-physician. Regardless of whether these discussions concern the trainee's experience during surgery hours (problem cases and consultations chosen at random) or a special subject, they always proceed from the triad objectives - methods - evaluation. The relation between the instructor and the trainee-physician can be compared with that between general practitioner and patient. In this teaching philosophy, the proficiencies required of a good instructor correspond to those of a good general practitioner. The various possible approaches to the trainee-physician are discussed, always with emphasis on the attitude of the instructor. The views of those attending the course showed a demonstrable shift in the direction of the organizers' views.

Gray, D. J. Pereira. A system of training for general practice. Occasional Paper 4, (1977) J. roy. Coll. gen. Practit.

Horder, J. P. and G. Swift. The history of vocational training for general practice. (1979) J. roy. Coll. gen. Practit. 29, 24.

Nota Bene

Er zijn twee soorten artsen, de ene kan het vinden, de andere niet. (Stelling bij het proefschrift De atresieën van het jejunum, het ileum en het colon en de meconiumperitonitis, D. Tibboel, Vrije Universiteit Amsterdam 1979).

Een beknopte bibliografie

Boeken voor huisartsen en arts-assistenten*

DR. G. J. BREMER**

Iedere huisarts wordt voor het probleem gesteld hoe hij een keuze moet maken uit de beschikbare literatuur op geneeskundig gebied. In deze lijst zijn ongeveer honderd titels bijeengebracht, die samen een soort minimum huisarts-bibliotheek vormen.

Inleiding

Bij het samenstellen van deze lijst ben ik van het volgende uitgegaan:

- de literatuur moet alle belangrijke aspecten van het werk van de huisarts ter sprake brengen;
- een goed Nederlands boek verdient de voorkeur boven een goed boek uit het buitenland;

Rubrieken

- I Handboeken en handboekjes
- II Medische woordenboeken
- III Lichamelijk onderzoek
- IV Specialistische hand- of leerboeken
- V Monografieën
- VI Boeken speciaal voor de huisarts
- VII Tijdschriften
- VIII Boekenlijst voor medische studenten
- IX Diversen
- X Het ziek zijn in de belletrie

- specialisten is om advies gevraagd bij het samenstellen van de rubriek Specialistische hand- of leerboeken;
 - de samenstelling van de lijst is voor discussie vatbaar; suggesties voor verbeteringen wil ik graag horen.
- Niet alle boeken die de huisarts nodig heeft, heb ik genoemd. Het lijkt mij vanzelfsprekend dat iedere student - en

* In deze bijdrage wordt een systeem van literatuurverwijzing gebruikt, dat afwijkt van het in „huisarts en wetenschap” gebruikelijke. Dit is gebeurd op uitdrukkelijk verzoek van de auteur. Getoet op de intentie van de bijdrage heeft de redactiecommissie gemeend in dit geval aan het verzoek van de auteur gehoor te moeten geven.

** Lector huisartsgeneeskunde aan de Rijksuniversiteit Leiden.

ook iedere arts-assistent en iedere huisarts - beschikt over een anatomische atlas, een boek over topografische anatomie, een embryologieboek, een boek over pathologische anatomie en over algemene farmacologie. Andere gebieden die ontbreken, zijn: gezondheidsvoorlichting en -opvoeding, alternatieve geneeswijzen, toxicologie, sportgeneeskunde, verbandleer, fysiotherapie...: het werkkterrein van de huisarts is moeilijk af te grenzen. Zo zullen sommigen zeggen: waarom geen gedragstherapie of muziektherapie? De ideale lijst is een utopie.

In de lijst zijn ook geen boeken opgenomen die de huisarts in het kader van gezondheidsvoorlichting en -opvoeding aan de patiënt kan uitlenen. Een model voor een dergelijke „patiëntenbibliotheek” is beschreven door Bremer en Burger.

Naast boeken zal de huisarts tijdschriften moeten lezen. Ik moge de lezer hiervoor verwijzen naar de bijdragen van Huygen en van Hulst.

Bremer, G. J. en F. Burger. Een bibliotheek voor patiënten. (1977) huisarts en wetenschap 20, 109.

Hulst, L. A. Het lezen van medische literatuur. (1954) Medisch Contact 10, 824.

Huygen, F. J. A. Het hanteren van medische literatuur. In: G. J. Bremer, J. C. van Es en A. Hofmans (red.). Inleiding tot de huisartsgeneeskunde. 2e druk. Stenfert Kroese, Leiden, 1974.

Vinken, P. J. Informatie genereert informatie. Excerpta medica, 1976.

Vinken, P. J. Informatiesystemen voor de medische literatuur. In: Computer en medische zorg. DNBDG 71, Stafleu, 1972.

I Handboeken en handboekjes

De boeken en boekjes, genoemd in deze rubriek, zal iedere huisarts onder handbereik willen hebben. De meeste huisartsen zullen daarnaast nog een paar lokale gidsen bezitten (adressen en telefoonnummers van ziekenhuizen, specialisten en dergelijke) of boekjes met normale laboratoriumwaarden, recepten en andere voorschriften.

Wie helpt wie? Vraagbaak op het terrein van de gezondheidszorg. Prinses Beatrix Fonds.

Samsom, 1976

Uitverkocht

Nederlandse voedingsmiddelentabel. Voorlichtingsbureau voor de voeding, Den Haag. f 2,75

Repertorium farmaceutische spécialités. (Vroeger: Repertorium verpakte geneesmiddelen.)

De Toorts, 1979.

f 33,50

Meyler, L. Schadelijke bijwerkingen van geneesmiddelen. 4e druk. Van Gorcum, 1973. Gebonden. f 40,25

Idem, ingenaaid. f 27,50

Medisch farmaceutische voorlichting: Centraal Medisch Farmaceutische Commissie van de Ziekenfondsraad, Amstelveen, 1977 Niet in de handel

Formularium Nederlandse Apothekers. Koninklijke Maatschappij ter Bevordering der Pharmacie, Den Haag. Niet in de handel

Groeidiagrammen Nederland. N.I.P.G. Wolters Noordhoff. Uitverkocht

Control of communicable diseases in man. 12th ed. American Public Health Association, 1975. f 23,55

De kleine gids voor de Nederlandse sociale verzekering. De Vereniging van Raden van Arbeid, Amsterdam. Niet in de handel

Maatschappelijk vademecum voor de huisarts. (Losbladige uitgave.) Het Centraal Bestuur van de Landelijke Huisartsen Vereniging, Utrecht. Niet in de handel

II Medische woordenboeken

Hier worden slechts twee woordenboeken genoemd. Verder zij verwezen naar: Mostert, F. J. A. Lijst van medische woordenboeken. (1978) Patient Care 5, 34.

Hoolboom-Van Dijck, S. J. M. Geneeskundig handwoordenboek. 2e druk. Stafleu, 1974. Gebonden. f 70,25

Idem, ingenaaid. f 49,50

Pinkhof, H. en M. M. Hilfman. Geneeskundig woordenboek. 7e druk. Bohn, Scheltema en Holkema, 1978. f 85,-

III Lichamelijk onderzoek

De zes Nederlandse boeken die hier genoemd worden, vormen uiteraard een minimum. Een apart boek over bijvoorbeeld het oogheeskundig onderzoek heb ik niet kunnen vinden. Zelf gebruik ik nog steeds het prachtige boek van Weve, waarvan helaas nimmer een herdruk is verschenen: H. J. M. Weve. Leerboek der oogheeskundige onderzoekingsmethoden. Stenfert Kroese, Leiden, 1942. Voor een deel wordt het onderzoek in de specialistische leerboeken behandeld (Rubriek IV).

Caird, F. J. en T. G. Judge. Beoordeling van de zieke bejaarde in zijn milieu. DNBDG 105, Stafleu, 1976. f 28,50

Crevel, H. Handleiding neurologisch onderzoek. Agon Elsevier, 1970. f 22,50

Hauwaert, L. G. v.d. e.a. Fysisch onderzoek bij hart- en vaatlijden. DNBDG 96. Stafleu, 1975. f 49,75

Jordan, F. L. J. Algemeen lichamelijk onderzoek. 8e druk. Bijleveld, 1976. f 49,50

Kuijjer, P. J. Chirurgisch onderzoek. 2e druk. Spruyt - Van Mantgem en De Does, 1974. f 27,00

Lodewick, L. Het lichamelijk onderzoek. Bohn, Scheltema & Holkema, 1978. f 85,00

IV Specialistische hand- of leerboeken

Deze lijst is geheel samengesteld volgens adviezen van de desbetreffende vakgroepen van de Leidse Medische Faculteit. Er zijn dertig medische specialismen in Nederland, de huisarts kan naar tweeëntwintig verschillende specialismen verwijzen. Het lijkt mij voor de hand liggend, dat iedere huisarts een aantal specialistische hand- of leerboeken bezit.

Allergologie

Voorhorst, R. Het atopische syndroom. DNBDG 13. Stafleu, 1966. f 47,75

Antropogenetica

Fuhrman, W. and F. Vogel. Genetic counseling., Springer Verlag, 2nd. ed. 1976. f 23,50

Cardiologie

Dunning, A. J. e.a. Nederlands leerboek der Cardiologie. Bohn, Scheltema & Holkema, 1978. f 95,00

Snellen, H. A. Praktische Cardiologie voor de huisarts. Onder auspiciën van de Nederlandse Hartstichting.

Bohn, Amsterdam, 1974. f 25,00

Dermatologie

Jansen, L. H. Huid- en geslachtsziekten. Een handboek voor de praktijk van huis- en huidarts. Oosthoek, Scheltema & Holkema, 1975. Gebonden. f 100,00

Idem, ingenaaid. f 90,00

Geriatric

Proosdij, C. van. Bejaarde patiënten. DNBDG 74. Stafleu, 1972. f 35,25

Gynaecologie

Novak, E. R. Gynaecology (Condensed ed.). 9th. ed. Williams & Wilkins, 1975. f 44,95

Heelkunde

Klok, P. A. A. Chirurgie. Een overzicht voor de praktijk. Bohn, Scheltema & Holkema, 1976. f 85,00

Infectieziekten

Control of communicable diseases in man. 12th. ed. The American Public Health Association. Washington, 1975. f 23,55

Interne geneeskunde

Harrison, T. R. Principles of internal medicine. 8th. ed. McGraw-Hill, 1977. f 102,85

Ottolander, G. J. H. Interne Geneeskunde. Bohn, Scheltema & Holkema, 1978. f 77,75

Keel-, neus-, oorheeskunde

Gerlings, P. G. en E. Hammelburg Keel-, neus-, oorheeskunde. Bohn, Scheltema & Holkema. Wordt herdrukt

Kindergeneeskunde

Silver, H. K. e.a. Compendium. Kindergeneeskunde. Bohn, Scheltema & Holkema. Wordt herdrukt

Mondheeskunde

Boering, G. Aandoeningen van de mond en de speekselklieren. DNBDG 37. Stafleu. Wordt herdrukt

Neurologie

Mumenthaler, M. Neurologie. Thieme, 1976. f 35,40

- Oncologie*
 Zwaveling, A. e.a. Oncologie. Stafleu, 1978 f 95,00
Oogheelkunde
 Henkes, H. E. en A. Th. M. van Balen. Oogheelkunde voor de algemene praktijk. Elsevier, 1976 f 41,00
Orthopaedie
 Kingma, M. J. e.a. Nederlands leerboek der orthopaedie. 2e druk. Bohn, Scheltema & Holkema, 1977, Gebonden f 85,00
 Idem, ingenaaid. f 75,00
Parasitologie
 Janssens, P. G. en P. J. Zuidema. Importziekten. DNBDG 78. Stafleu, 1973. f 75,75
Psychiatrie
 Kuiper, P. C. Hoofdsom der Psychiatrie. 7e druk. Bijleveld, 1979. f 42,50
 Gregory, I. and D. J. Smeltzer. Psychiatry. Essentials of clinical practice. Little, Brown, 1977. f 36,90
 Freedman, A. M., H. J. Kaplan e.a. Modern synopsis of psychiatry. 2nd. ed. Williams & Wilkins, 1976. f 72,10
Reumatologie
 Nienhuis, R. L. F. e.a. Gids voor de reumatologie. Deel 1 en 2. DNBDG 91. Stafleu, 1975 f 129,00
Revalidatie
 Rusk, H. Rehabilitation Medicine. 4th. ed. Mosby, 1977. f 68,75
 Schut, J. H. P. Leerboek voor de revalidatie. 3e druk. De Tijdstroom, 1972. f 19,25
Sociale geneeskunde
 Tordoir, W. F. Sociale geneeskunde in de praktijk. Bohn, Scheltema & Holkema, 1978. f 45,00
 Santema, S. Georganiseerde maatschappelijke gezondheidszorg. Van Gorcum, 1978. f 29,50
Urologie
 Smith, D. R. General Urology, 9th. ed. Lange, 1978. f 34,20
Verloskunde
 Kloosterman, G. J. e.a. De voortplanting van de mens. 4e druk. Centen, 1977. f 175,00
 Schaepman-Van Geuns, E. J. Praktische verloskunde 3e druk. Bohn, 1978. f 27,50

V Monografieën

In de vijftien in deze rubriek genoemde boeken worden de meest voorkomende klachten en ziektebeelden in de huisartspraktijk behandeld. Uiteraard is hier ook een andere keuze mogelijk; het gaat mij er slechts om, dat de huisarts minder dan de specialist met ziektebeelden wordt geconfronteerd; de huisarts gaat meer uit van de klachten van de patiënt. Om deze reden lijkt het mij nuttig dat de huisarts beschikt over een aantal monografieën, waarin in plaats van ziektebeelden vooral klachten worden behandeld. De boekjes van F. L. J. Jordan (Symptomenleer en differentiatie diagnostiek. Delen 1, 2 en 3. Bijleveld, Utrecht, 1953-1960), schools maar nuttig, zijn uitverkocht.

- Bremer, G. J. e.a. Hoofdpijn. DNBDG 59. Stafleu, 1970. f 50,50
 Doorenbos, H. en W. D. Reitsma. Adipositas. 2e druk. DNBDG 23. Stafleu, 1972. f 18,—
 Gelderen, H. H. van e.a. Zwakzinnige kinderen. 2e druk. DNBDG 47. Stafleu, 1969. f 56,75
 Ham, M. W. van Heycop ten. Epilepsie. DNBDG 85, Stafleu, 1974 f 32,50

- Kingma, M. J. e.a. Rugpijn. Bohn, Scheltema & Holkema, 1976 f 38,50
 Koster, M. en A. J. Dunning. Hypertensie, Gids voor de huisarts. Nederlandse Hartstichting. Niet in de handel
 Kraft, Th. B. Overspanning. Bohn, Haarlem, 1972. f 26,—
 Moor, P. de en J. J. Witte. Diabetes mellitus. 2e druk. DNBDG 24. Stafleu, 1973. f 31,50
 Moors, J. P. C. e.a. Geboortenregeling in de praktijk. (Een uitgave van het N.H.G.) Excerpta Medica, 1974. f 25,90
 Moors, J. P. C. e.a. Helpen bij seksuele moeilijkheden. (Een uitgave van het N.H.G.) Van Loghum Slaterus, 1977. f 38,—
 Oosterveld, W. J. e.a. Duizeligheid. DNBDG 36. Stafleu, 1968. f 41,50
 Praag, H. M. van e.a. Stemming en ontstemming. Theorie en praktijk bij de diagnostiek en behandeling van depressies. Bohn, Amsterdam, 1974. f 40,—
 Slikke, W. van de e.a. Het verkeersongeval. DNBDG 22. Stafleu, 1967. Wordt herdrukt
 Zelvelder, W. G. e.a. Slaap, slaapstoornissen en slaapmiddelen. DNBDG 5. Stafleu, 1965. f 26,75

VI Boeken speciaal voor de huisarts

In deze rubriek heb ik de boeken ondergebracht, waarin in de titel de woorden „huisarts”, „huisartsgeneeskunde”, „family medicine” of „primary medical care” voorkomen. In een aantal van deze boeken krijgt het „specialisme” huisartsgeneeskunde inderdaad al duidelijke omtrekken.

- Kompas voor de huisarts. (Een losbladig compendium voor de algemene praktijk.) 2 delen. Bohn, Scheltema & Holkema. f 187,00
 Consult voor de huisarts. (Actuele documentatie voor de eerste lijn.) Losbladig. Bohn, Scheltema & Holkema.
 Medicamenteuze therapie voor de huisarts. Werf, G. Th. v.d. (red.) Bohn, Scheltema & Holkema, 1978. f 29,50
 Laboratoriumboek voor de huisarts. I. Ph. L. Koperberg (red.). Bohn, Scheltema & Holkema, 1976. f 125,—
 The yearbook of family practice. R. E. Rakel (ed.). Year book Med. Publ., 1978. f 81,25
 Bremer, G. J., J. C. van Es en A. Hofmans (red.). Inleiding tot de huisartsgeneeskunde. 2e druk. 2 delen. Stenfert Kroese, 1974. f 72,50
 Byrne, P. S. and B. E. L. Long. Learning to care. Person to person. 2nd. ed. Churchill Livingstone, 1976. f 23,20
 Byrne, P. S. en B. E. L. Long. Leren zorgen. De huisarts als opleider. [vertaling van het voorafgaande.] Oosthoek, Scheltema & Holkema, 1975. f 26,—
 Cate, R. S. ten. De praktijkvoering van de huisarts in solo- en groepspraktijk. Stenfert Kroese, 1973 f 65,—
 Es, J. C. van. Patiënt en huisarts. Oosthoek, Scheltema & Holkema, 1974. f 55,—
 The future general practitioner. The Royal College of General Practitioners, London, 1972. f 22,45
 De huisarts van morgen. [vertaling van het voorafgaande.] Tjeenk Willink, 1975. Uitverkocht
 Hicks, D. Primary health care, a review. HMSO, 1976. f 46,65
 Huygen, F. J. A. Family Medicine. Dekker & v.d. Vegt, 1978. f 35,—
 Lidthe de Jeude, A. H. van. De huisarts in de maalstroom der emoties. Stenfert Kroese, 1971. f 30,—

- Medalie, J. H. (ed.) Family Medicine. Williams & Wilkins, 1978. f 39,55
- Morrell, D. C. An introduction to primary medical care. Churchill, 1976. f 12,65
- Morrell, D. C. Huisartsgeneeskunde. [vertaling van het voorafgaande.] Bunge, 1978. f 27,50
- Rakel, R. E. Principles of family medicine. Saunders, 1978. f 58,90
- Smit, P. Th. Spoedgevallen in een huisartspraktijk. 3e druk. Bohn, Amsterdam, 1976. f 36,50

VII Tijdschriften

In deze rubriek staan de tijdschriften vermeld, die aanwezig zijn in de bibliotheek van het Leids Instituut voor Huisartsgeneeskunde. Dat de huisarts gemakkelijk in de zee van tijdschriften kan verdrinken, moge blijken uit het feit dat er momenteel „ongeveer 12 miljoen wetenschappelijke onderzoeken 2 miljoen artikelen per jaar” publiceren (Vinken 1976). Zie voor het gebruik van een bibliotheek of een modern informatiesysteem op het gebied van de geneeskunde Vinken 1972.

Allgemeinmedizin International/		
General Practice	4 x p.j. ±	f 35,—
American Family Physician	12 x p.j.	f 70,—
British Medical Journal	52 x p.j.	f 153,65
De Eerste Lijn	6 x p.j. ±	f 25,—
Excerpta Medica, Sectie 17 – Public Health	20 x p.j.	f 582,40
Family Process	4 x p.j.	f 40,—
Huisarts en wetenschap	12 x p.j.	f 62,75
Intermediair	52 x p.j.	f 108,—
Journal of the American Medical Association	52 x p.j.	f 137,—
Journal of Medical Education	12 x p.j.	f 69,—
The Lancet	52 x p.j.	f 146,15
Literatuurbulletin Sexuologische Hulpverlening	4 x p.j.	
Maandblad Geestelijke Volksgezondheid	12 x p.j.	f 41,65
Medisch Contact	52 x p.j. ±	f 85,—
Medisch Farmaceutische Mededelingen	12 x p.j.	f 65,—
Metamedica	12 x p.j.	f 50,—
Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde	52 x p.j.	f 120,—
Patient Care (Nederlandse editie)	10 x p.j.	
The Practitioner	12 x p.j.	f 92,90
Tijdschrift voor Psychotherapie	5 x p.j.	f 53,—
Tijdschrift voor Sociale Geneeskunde	25 x p.j.	f 121,50
Update	24 x p.j.	f 172,—

VIII Boekenlijst voor medische studenten

Hier vindt de lezer de boeken die de Vakgroep Huisartsgeneeskunde van de Medische Faculteit Leiden aan studenten adviseert. In deze literatuur kan de student de belangrijkste leerstof vinden, zoals de vakgroep deze in de vorm van onderwijsdoelstellingen heeft geformuleerd.

- Control of communicable diseases in man. 12th. ed. The American Public Health Association. Washington, 1975. f 23,55

- Balint, M. De dokter, de patiënt, de ziekte. 3e druk. Spectrum, 1977. f 10,90
- Berg, J. H. van den. Psychologie van het ziekbed. 27e druk. Callenbach, f 7,50
- Bremer, G. J., J. C. van Es en A. Hofmans. Inleiding tot de huisartsgeneeskunde. 2e druk. 2 delen. Stenfert Kroese, 1974. f 72,50
- Dijkhuis, H. J. P. M. and N. Izenberg. Problem solving in primary medical care. Spruyt-Van Mantgem en De Does, 1976. f 12,50
- Es, J. C. van. Patiënt en huisarts. Oosthoek, Scheltema & Holkema, 1974. f 55,—
- Hartog, C. den. Nieuwe voedingsleer. 7e druk. Aula 616. Spectrum, 1978. f 15,—
- Hodgkin, K. Towards earlier diagnosis. 4th. ed. Churchill, 1978. f 40,90
- Kamphuis, M. Wat is social casework? 11e druk.. Samsom, 1977. f 25,—
- Meyler, L. Schadelijke nevenwerkingen van geneesmiddelen. 4e druk. Van Gorcum, 1973. Gebonden. f 40,25
- Idem, ingenaaid. f 27,50
- Oranje Kruis Boekje. 20e druk. Van Goor Zonen, 1977. f 10,00
- Raden van Arbeid. De kleine gids (voor de Nederlandse Sociale Verzekering). Leiden. Niet in de handel
- Mertens, A. Th. L. M. e.a. De patiënt als gezinslid. 2e druk. Dekker en Van de Vegt, 1973. f 37,75
- Smit, P. Th. Spoedgevallen in een huisartspraktijk. 3e druk. Bohn, 1976. f 36,50
- Watzlawick, P. en J. H. Beavin. De pragmatische aspecten van de menselijke communicatie. 4e druk. Van Loghum Slaterus, 1974. f 33,25
- Weijel, J. A. Medische Psychologie. 4e druk. De Tijdstroom, 1975. f 20,75
- Weijel, J. A. De mensen hebben geen leven. 5e druk. Bohn, 1977. f 21,00

IX Diversen

Het probleem van iedere classificatie is duidelijk: een groep diversen blijft altijd bestaan. In deze rubriek is onder meer de geschiedenis der geneeskunde ondergebracht. In het boek van Banga vindt de lezer de Nederlandse artsen die van historische betekenis zijn; het boek van Garrison is een naslagwerk, waarin vrijwel alles zeer compact wordt besproken, eigenlijk dus een encyclopedie; in het boek van Lindeboom staat de Nederlandse geschiedenis der geneeskunde, terwijl Rothschild de geschiedenis van het denken in de geneeskunde behandelt.

- Aakster, C. W. e.a. Leerboek medische sociologie. Van Loghum Slaterus, 1978. f 37,50
- Bladergroen, W. J. Lichamelijke en geestelijke ontwikkeling van het kind. 12e druk. Querido, 1978. f 19,50
- Statistisch zakboek. Centraal Bureau voor de statistiek, Voorburg, 1978. f 14,25
- Dokter, H. J. e.a. Gezondheid en gezondheidscentra. Bohn, 1974. f 30,—
- Hartog, C. den. Nieuwe voedingsleer. Aula 616. Spectrum, 1973. f 15,—
- Lievense, J. Groeigroepen en hulpverleners. Nationaal Centrum voor Geestelijke Volksgezondheid. Utrecht, 1975. Niet in de handel
- Mertens, A. Th. L. M. e.a. De patiënt als gezinslid. 2e druk. Dekker en Van de Vegt, 1973. f 37,75

- Minuchin, S. Gezinstherapie. 3e druk. Aula 511. Spectrum, 1977. f 10,55
 Musaph, H. Het gesprek. 8e druk. Bohn, Scheltema & Holkema, 1972. f 18,75
 Nevejan, M. Gezins- en echtparenbehandeling in Nederland. Van Loghum Slaterus, 1974. f 31,—

Algemeen

- Hodgkin, K. Towards earlier diagnosis. 4th. ed. Churchill, 1978. f 40,90
 Geneeskundig jaarboek (Medicijnen). Blok Uitgeverij, 1979. f 27,—
 A Companion to medical studies. (Vol. 3, Part 1, 2.) R. Passmore and J. S. Robson ed. Blackwell, 1974. (per deel) f 46,65

Geschiedenis der geneeskunde

- Banga, J. Geschiedenis van de vroegere geneeskunde en haar beoefenaren in Nederland. Reprint. Interbook International, Schiedam, 1975. f 97,50
 Lindeboom, G. De geschiedenis van de medische wetenschap in Nederland. Fibula - Van Dishoeck, 1972. f 21,—
 Garrison, G. H. History of medicine. Saunders, 1960. f 56,45
 Rothschild, K. E. Konzepte der Medizin in Vergangenheit und Gegenwart. Hippocrates Verlag, 1978. f 117,60

X Het ziek-zijn in de bellettrie

Over dit onderwerp is geschreven door:

- Bremer, G. J. en W. Hazeu. Mijn dokter is een goede dokter. Poëzie rond het thema ziekzijn. De Tijdstroom, 1972. f 7,25
 Vestdijk, S. De zieke mens in de romanliteratuur. Wereldvenster, Baarn, 1964. f 19,50

Een uitgebreide bibliografie van Engelstalige literatuur vindt men in:

- Tomson, P. R. V. Some books for the general practitioner. (1976) J. Coll. gen. Practit. 26, 588-590.

In de volgende boeken wordt het ziek-zijn subjectief beschreven:

- Beauvoir S. Een zachte dood, De Boer, 1965. f 13,50
 Buck, P. S. Het meisje dat niet groeien kon. Bruna, 1964. Uitverkocht
 Eeden, F. van. Van de koele meren des doods. De Wereldbibliotheek, 1900. f 17,90
 Zie ook: Rümke, H. C. Over Frederik van Eeden's Van de koele meren des doods. Scheltema & Holkema, 1964. f 17,50
 Hanlo, J. Zonder geluk valt niemand van het dak. Van Oorschot, 1972. f 14,—
 Philippe, A. Niet meer dan een ademtucht. Bruna, 1969. f 10,25
 Quincey, Th. de Bekenissen van een Engelse opiumeter. Bert Bakker, 1972. Uitverkocht
 Simenon, G. De groene luiken. Bruna, 1964. Uitverkocht
 Simenon, G. De klokken van Bicêtre. Bruna, 1964. Uitverkocht
 Solzjenitsyn, A. Kankerpaviljoen. De Boekerij, 1968. f 22,90
 Tolstoj, L. N. De dood van Iwan Iljitsj. Meulenhoff, 1978. f 15,50
 Velde, J. van. De grote zaal. Querido, 1953. f 5,95

Naschrift

Enkele boeken staan in meer dan een rubriek vermeld. Behalve de boeken over Het ziek-zijn in de bellettrie - Rubriek X - gaat het om ongeveer honderd boeken: prijs totaal f 5.000,- Als men grofweg rekent dat de helft van deze boeken iedere vijf jaar vernieuwd moet worden, wil dat zeggen dat een huisarts f 500,- per jaar aan studieboeken zou uitgeven. Daarnaast komen dan nog de tijdschriften. Drie maandbladen, drie weekbladen en twee diversen, kosten ongeveer f 700,- per jaar. Dit wil zeggen totaal f 1.200,- als fiscaal aftrekbare post vakliteratuur.